

5 octombrie 2016

Xj8 nr. 462

AVIZ

la proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(nr.350 din 03.08.2016)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996 și ale Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 și expune următoarele considerații.

I. Observații cu caracter general

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fiind aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.932 din 29.07.2016, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare completarea Legii nr.180 – XVI din 10 iulie 2008 cu privire la migrația de muncă, precum și a Legii nr.200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova în intenția, potrivit notei informative, realizării prevederilor punctelor 214-215 ale Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.808 din 7 octombrie 2014, precum și în scopul ajustării prevederilor legale în vigoare la prevederile articolelor 202, 203, 214-218 ale Acordului de Asociere.

Esența proiectului constă în completarea cadrului legal cu măsuri necesare facilitării accesului și stabilirii temporare pe teritoriul Republicii Moldova a personalului-cheie, a stagiarii absolvenți de studii superioare, a vânzătorilor profesioniști, a prestatorilor contractuali de servicii și a profesioniștilor independenți din țările membre UE fără a aduce atingere măsurilor aplicate persoanelor fizice care doresc să intre pe piața forței de muncă a Republicii Moldova și nici măsurilor privind cetățenia, rezidența și angajarea pe o bază permanentă. Astfel, remarcăm că, prin proiectul de lege, categoriile menționate mai sus, sunt exceptate de la prevederile Legii cu privire la migrația de muncă care are ca obiect de reglementare desfășurarea activităților de muncă provizorii ale

lucrătorilor imigranți, condițiile de acordare, prelungire și revocare a dreptului la muncă și a dreptului de ședere provizorie în scop de muncă.

II. Cu referire la conținutul proiectului de lege:

1. Potrivit art.25 alin.(2) din Legea nr.780/2001, *titlul actului legislativ trebuie să fie laconic și să exprime cu claritate obiectul reglementării*. Astfel, deoarece proiectul de lege are drept obiect de reglementare completarea Legii nr.180/2008 și a Legii nr.200/2010, în titlul proiectului de lege, propunem ca termenul „*modificarea și*” să fie exclus.

2. Pentru respectarea succesiunii literelor alfabetului, la art.I din proiect, enumerarea propusă pentru completarea art.3 alin.(2) al Legii nr.180/2008, necesită a fi marcată cu litera „k”.

3. La art.II, pct.1 din proiect:

Întru respectarea prevederilor art.30 lit.c) al Legii nr.780/2001 în conformitate cu care, dispozițiile finale și tranzitorii ale actului legislativ cuprind prevederi referitoare la compatibilitatea noilor reglementări cu cele ale legislației comunitare, mențiunea privind transpunerea normelor Uniunii Europene, plasată în textul Legii nr.200/2010 după clauza de adoptare, necesită a fi prevăzută în cuprinsul dispozițiilor finale și tranzitorii ale legii în cauză.

Pe cale de consecință, în vederea realizării unei armonii interne a actului legislativ, referințele privind implementarea Acordului de Asociere, prevăzute la art.II pct.1 din proiect, propunem a fi menționate în cadrul dispozițiilor finale și tranzitorii a Legii nr.200/2010.

Este necesară redarea denumirii corecte a Secțiunii 4, și anume „Prezența temporară a persoanelor fizice aflate în vizită de afaceri”.

Identificarea precisă a prevederilor care sînt preluate în legislația națională sugerăm a fi efectuată în baza unei trimeri la numărul Titlului și a Capitolului din Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană în cadrul căroră se conțin secțiunile, respectiv prevederile în cauză.

Denumirea Acordului recomandăm a fi expusă în redacția în care a fost ratificată prin Legea nr.112 din 02.07.2014, și anume „Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte”.

4. La art.II, pct.2 din proiect:

a. La definirea termenului de „*persoană aflată în vizită de afaceri*”:

Abrevierea „UE” sugerăm a fi redată desfășurat. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare în proiect.

Prin utilizarea textului „înființeze o societate comercială/înființarea societății comerciale” noțiunea nu reproduce exact sensul prevăzut de art.214 alin.(2) lit.a) din Acordul de Asociere fiind mult mai îngust și nu se extinde asupra celorlalte forme organizatorico-juridice a activității de antreprenoriat care se pot înființa pe teritoriul Republicii Moldova în temeiul art.13 și art.21 alin.(5) al Legii nr.845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (întreprindere individuală, cooperativă de producție, cooperativă de întreprinzător, întreprindere de arendă, filiale și reprezentanțe a persoanelor juridice cu sediul în afara teritoriului

Republicii Moldova). Eventual, la definirea noțiunii în cauză, în opinia noastră, este necesar de intervenit în acest sens.

b. La noțiunea „*persoane transferate temporar de societatea lor*”:

Termenul „societatea lor” propunem a fi substituit cu termenul „de persoana juridică străină dintr-un stat membru al Uniunii Europene”, deoarece accepțiunea acestuia este mai largă în raport cu formele juridico-organizatorice ale persoanei juridice și acoperă toate formele respective, inclusiv de „societate comercială”. Obiecția este reținută pentru completarea propusă la art.3 al Legii nr.180/2008 și pentru toate cazurile asemănătoare din conținutul proiectului de lege.

Sintagma „*la aceeași/ în cadrul aceleiași persoane juridice străine situate pe teritoriul Republicii Moldova*” este una confuză și necesită a fi reanalizată, întru corespunderea prevederilor art.19 al Legii nr.81 din 18 martie 2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, în conformitate cu care *întreprinderile nerezidente au dreptul să înființeze pe teritoriul Republicii Moldova filiale și reprezentanțe comercial-economice*. Aceeași obiecție este reținută la definirea noțiunii de „*stagiar absolvent de studii superioare*” și pentru norma propusă la art. 35¹ alin.(1).

c. La noțiunea „*persoane cu funcție de conducere*”:

Pentru o exprimare adecvată în context, propunem ca în noțiune să se precizeze că persoanele fizice sînt cetățeni ai Uniunii Europene, respectiv persoanele juridice străine au sediul în unul din statele membre ale Uniunii Europene.

Pentru unitate terminologică sintagma „gestionarea societății comerciale” propunem a fi substituită cu sintagma „gestionarea persoanei juridice în cauză”. Din aceleași considerente, termenul „acționarilor întreprinderii” sugerăm a fi înlocuit cu cuvintele „acționarilor persoanei juridice”.

Utilizarea termenul de „prezență comercială” poate genera echivoc de interpretare. Evocăm faptul că, această noțiune nu este consacrată în legea civilă. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

De asemenea, menționăm că, în legislația civilă nu este reglementat conceptul de „vînzător profesionist”, ci se operează cu termenul de „vînzător”.

d. La noțiunea de „*specialiști*” recomandăm revederea sintagmei „*cunoștințe deosebite*” întrucît este prea vagă. Reiterăm observația și pentru textul „*într-un tip de muncă*”.

e. Noțiunea „*prestator de servicii contractuale*” este confuză, neînțelegîndu-se ce semnifică sintagma „agenție pentru servicii de plasare și furnizare de personal”, motiv pentru care propunem revederea textului. Aceeași propunere, în același sens, o formulăm și la definirea termenului de „*profesionist independent*”.

f. definiția noțiunii „*confirmare a dreptului de aflare pe teritoriul Republicii Moldova*” se va examina suplimentar corelativ cu dispozițiile art.32 alin.(3) al Legii nr.200/2010, respectiv cu definiția propusă pentru noțiunea de „*certificat de confirmare*” în proiectul legii nr.276 din 20.06.2016 pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte legislative, dat fiind faptul că aceste norme sînt contradictorii.

Totodată, pentru acuratețe legislativă și unicitatea reglementării, definiția noțiunii trebuie coroborată cu prevederile art.30² alin.(1) din proiect, în partea ce ține de titularul declarației pe propria răspundere privind necesitatea aflării pe un termen cumulativ mai mare de 90 de zile a vânzătorului profesionist, a prestatorului de servicii contractuale sau a profesionistului independent.

5. Art.II, pct.3:

La norma propusă pentru art.30¹ alin.(1), pentru o corectă exprimare, este necesară înlocuirea expresiei „*permis de ședere temporară*” cu textul „*permis de ședere provizorie*”.

La art.30¹ alin.(2), se prevede că vânzătorii profesioniști pot desfășura activitatea de negociere sau de vânzare de servicii sau de mărfuri, de încheiere a contractelor de vânzare a serviciilor sau mărfurilor. În același timp, potrivit definiției, vânzătorul profesionist este împuternicit să negocieze vânzarea de servicii sau de mărfuri ori încheierea contractelor de vânzare a serviciilor sau mărfurilor, ei nu se angajează în vânzări directe, motiv pentru care propunem revederea și corelarea textelor.

Conform prevederilor art.217 din Acordul de Asociere, prestatorii de servicii contractuale trebuie să fie implicați în prestarea unui serviciu temporar în calitate de angajați ai unei persoane juridice care au obținut un contract de prestare de servicii pentru cel mult 12 luni, respectiv persoanele juridice în cauză trebuie să presteze astfel de servicii cel puțin pe parcursul anului imediat anterior datei la care a fost prezentată cererea de intrare pe teritoriul celeilalte părți. Prin urmare, pentru asigurarea unei reglementări complete, sugerăm reformularea textului de la art.30¹ alin.(3) în sensul includerii și a prevederilor menționate. La fel, din considerentele expuse, considerăm că în cuprinsul normei propuse pentru art.30¹ alin.(4) ar trebui să fie prevăzut în mod expres că persoanele fizice implicate în prestarea unui serviciu temporar în calitate de persoane care desfășoară activități independente trebuie să fi obținut pe teritoriul Republicii Moldova un contract de prestare de servicii pentru o perioadă de cel mult 12 luni.

Ținând seama de dispozițiile art.218 alin.(2) lit.b) și c) din Acordul de Asociere, la art.30¹ alin.(4) sintagma „*actelor de studii sau calificare și/sau de confirmare a experienței profesionale*” ar trebui expusă în sensul „*actelor de studii sau calificare și de confirmare a experienței profesionale*”.

6. Norma de la art.30² alin.(1) instituie obligația pentru persoana juridică beneficiară din Republica Moldova ca în termen de 3 zile lucrătoare de la data intrării în țară a vânzătorului profesionist, a prestatorului de servicii contractuale sau a profesionistului independent să prezinte autorității competente pentru străini declarația pe propria răspundere privind scopul și durata aflării străinului în țară. În acest sens, este de analizat dacă, beneficiari al serviciilor prestate nu pot fi și persoane fizice din Republica Moldova, pentru a evita accesul acestora la serviciile prestate de către prestatorii stabiliți în statele membre ai UE. Totodată, nu este clar, cine va prezenta autorității competente pentru străini declarația pe propria răspundere în cazul vânzătorului profesionist care fiind împuternicit să negocieze vânzarea de mărfuri sau servicii nu reușește să încheie nici un contract de vânzare a

serviciilor sau mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova, nefiind identificat, în acest caz, nici un beneficiar?

Din considerente de redactare, în finalul **alin.(1) al art. 30²** prepoziția „din” trebuie eliminată, textul urmînd să facă trimitere la „**art.30¹ alin.(2),(3) și (4)**”.

7. La **art.II pct.4**, normele în redacția propusă pentru lit.h), i) și j) la art.31 alin.(2) au un caracter incomplet necesitînd definitivare redacțională cu indicarea expresă a faptului că categoriile respective de persoane sînt cetățeni ai Uniunii Europene angajați la o persoană juridică dintr-un stat membru ai Uniunii Europene.

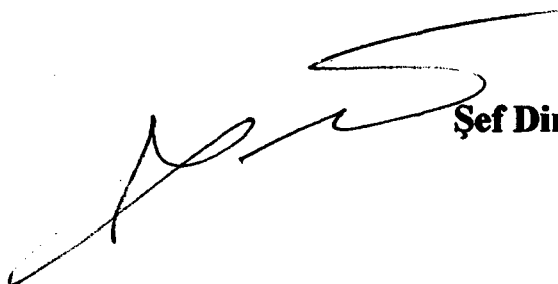
8. Avînd în vedere că art.35 și art.36 se leagă tematic, pentru o mai bună sistematizare a prevederilor proiectului, norma din cuprinsul art.35¹, respectiv art.35² trebuie prevăzute după art.36¹, eventual după art.37. Pe cale de consecință se impune renumerotarea articolelor.

9. La **art.35¹ alin.(1)**, pentru corectitudinea reglementării, ținînd seama de dispozițiile art.32 alin.(2) din Legea nr.200/2010, propunem eliminarea din text a expresiei „*a confirmării existenței mijloacelor de întreținere*”. Observația este valabilă și pentru **art.35² alin.(1)**.

10. Întrucît la art.37¹ alin.(2) se prevede că stagiariilor absolvenți care au intrat în Republica Moldova în scopul dezvoltării profesionale li se acordă drept de ședere pe un termen de pînă la un an, fără drept de prelungire, la **art.37¹ alin.(3)** se impune excluderea textului „/prelungirea”.

11. Menționăm că, în proiectul de lege lipsesc norme privind accesul și stabilirea temporară pe teritoriul Republicii Moldova a persoanelor aflate în vizită de afaceri, a căror prezență pe teritoriul Republicii Moldova, potrivit Acordului de Asociere, urmează a fi limitat la o perioadă de 90 de zile în orice perioadă de 12 luni.

În concluzie, evocăm faptul că, textul proiectului de lege urmează a fi redactat, luîndu-se în considerare propunerile expuse mai sus. Referitor la oportunitatea adoptării proiectului legii, menționăm că aceasta ține nemijlocit de atribuțiile Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală juridică